

antallet af bestyrelsesmedlemmer valgt af generalforsamlingen, vil forbrugerne have ret til at udpege to bestyrelsesmedlemmer, nemlig beregnet som $\frac{1}{3}$ af de seks medlemmer valgt af generalforsamlingen. Bestyrelsen vil i denne situation bestå af i alt 11 medlemmer, heraf seks valgt af generalforsamlingen, tre medlemmer valgt af medarbejderne og to medlemmer udpeget af forbrugerne, og kravet i ASL § 49, stk. 6, vil være opfyldt.

Kravet til bestyrelsens sammensætning i netvirksomheder og forsyningspligtvirksomheder forudsættes gjort til en betingelse for at opnå bevilling, herunder at få fornyet en hidtidig bevilling, men der sker ikke ved lov om elforsyning et direkte indgreb i ledelsens sammensætning i bestående selskaber, der allerede opfylder betingelserne for at opnå bevilling. Aktionærerne i disse selskaber forudsættes selv i fornødent omfang at træffe beslutning om at ændre selskabets vedtægter, når/hvis dette bliver nødvendigt, med henblik på at opfylde betingelserne for opnåelse af bevilling. Det må særskilt vurderes, hvorvidt betingelserne for fornyelse af bevilling kan anses for et ekspropriativt indgreb i forhold til bestående selskaber.

Gennemførelse af vedtægtsændringer i bestående selskaber til opfyldelse af lovkravet for bevilling, hvorved forbrugerne tillægges ret til at udpege henholdsvis $\frac{1}{3}$ og flertallet af bestyrelsens medlemmer, kræver muligvis vedtagelse med $\frac{9}{10}$ såvel af de afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede stemmeberettigede aktiekapital, jf. ASL § 79, stk. 2, nr. 4, idet de bestående aktionærers adgang til at udøve stemmeret til valg af bestyrelsen begrænses herved.

Videre bemærkes, at reglen i ASL § 49, stk. 6, om, at generalforsamlingen vælger flertallet af bestyrelsens medlemmer, og den tilsvarende bestemmelse i § 59, stk. 1, om repræsentantskaber, ikke bygger på EU-direktiver, og at EU-retten derfor ikke umiddelbart er til hinder for lovbestemte fravigelser. EU's forslag til 5. selskabsdirektiv indeholder imidlertid et krav om, at flertallet af kontrolorganets (bestyrelsens) medlemmer skal udpeges af generalforsamlingen, jf. betragtning nr. 12 og artikel 4, dog at det i lovgivningen kan fastsættes, at op til $\frac{1}{3}$ af medlemmerne udpeges på anden måde, jf. artikel 4 a.

En lovbestemt fravigelse af ASL § 49, stk. 6, kunne således på et senere tidspunkt komme i

strid med EU-retten, hvis 5. selskabsdirektiv vedtages i den nu foreliggende udformning. I den forbindelse bemærkes særligt, at direktivet kun skal gælde for aktieselskaber og ikke for anpartsselskaber.

I stedet for en lovbestemt fravigelse af ASL § 49, stk. 6, og § 59, stk. 1, kunne forbrugernes ret til at vælge flertallet af medlemmerne af bestyrelsen og et eventuelt repræsentantskab opnås i kraft af forbrugernes direkte eller indirekte besiddelse af en aktiepost med bestemmende indflydelse i selskabet. Dette kunne teoretisk f.eks. etableres ved, at selskabet gennemførte en rettet emission til et a.m.b.a. med forbrugerne som andelshavere. En sådan model vil i praksis forudsætte, at det tillades, at andelsselskabets omkostninger ved erhvervelse af en bestemmende aktiepost kan finansieres over elprisen. Jeg har ikke foretaget en nærmere vurdering af dette spørgsmål, og det bemærkes særligt, at modellen næppe tilgodeser ønsket om bevarelse af de ved forbrugernes betalinger skabte værdier, idet der (på ny) skal betales for aktierne.

En sådan rettet emission, hvor tegning af nye aktier forudsættes at ske til markedskurs, kan vedtages af aktionærerne med samme majoritet, som der kræves til ændring af selskabets vedtægter, dvs. normalt $\frac{2}{3}$ af såvel de afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede stemmeberettigede aktiekapital, jf. ASL § 30, stk. 3, og § 78.

Tilsvarende kan kravet i forsyningspligtselskaber om, at forbrugerne udpeger mindst $\frac{1}{3}$ af bestyrelsens medlemmer, opfyldes ved, at forbrugerne eller et af dem kontrolleret andelsselskab ved en rettet emission opnår en bestemmende aktiepost i selskabet. Aktieselskabsloven tillægger ikke aktionærerne ret til at vælge et forholdsmæssigt antal bestyrelsesmedlemmer efter størrelsen af deres aktiebesiddelse. Selv om forbrugerne eller et af dem kontrolleret andelsselskab besidder $\frac{1}{3}$ af selskabets aktier, vil dette derfor ikke opfylde kravet til forsyningspligtselskaber om, at $\frac{1}{3}$ af medlemmerne af bestyrelsen og eventuelt repræsentantskab skal vælges af forbrugerne eller repræsentere forbrugerinteresser.

Foretages der en vedtægtsbestemt opdeling i A- og B-aktier, kan der tillægges indehaverne af f.eks. B-aktierne ret til at udpege et bestemt antal af bestyrelsens medlemmer. Forbrugerne eller et af dem kontrolleret andelsselskab kan imidlertid